

Advies 99

1. Feiten

- 1.1. Beklaagde heeft een Europese openbare procedure gehouden voor de productie, levering en het onderhoud van 166 motorfietsen met een optie van 6 stuks.
- 1.2. De opdracht is op 23 januari 2014 door middel van een publicatie op TenderNed aangekondigd. De uiterste termijn voor het stellen van vragen is gesteld op 3 maart 2014. De sluitingsdatum voor ontvangst van de inschrijvingen is gesteld op 17 maart 2014. Deze sluitingsdatum is tweemaal verzet. De eerste keer naar 27 maart 2014 en de tweede keer naar 24 april 2014. Klager heeft tweemaal van de gelegenheid gebruik gemaakt om vragen te stellen. De eerste keer op 18 februari 2014 en de tweede keer op 27 februari 2014. De eerste Nota van Inlichtingen, waarin 5 gestelde vragen zijn beantwoord, is gepubliceerd op 20 februari en de tweede Nota van Inlichtingen op 6 maart 2014. Beklaagde heeft vervolgens de sluitingsdatum voor ontvangst van de inschrijvingen verzet naar 27 maart 2014 omdat het aantal vragen in de tweede vragenronde dermate groot was (99, waarvan 76 door klager gesteld) en zij potentiël² inschrijvers voldoende gelegenheid wilde bieden haar antwoorden op die vragen te verwerken in hun inschrijvingen. De uiterste termijn voor het stellen van vragen is niet verzet.
- 1.3. Klager heeft vervolgens op 19 maart 2014 (om 21.15 uur) naar aanleiding van de tweede Nota van Inlichtingen wederom een aantal vragen gesteld. Omdat deze na de uiterste termijn voor het stellen van vragen zijn gesteld, zijn deze vragen niet meer door beklagde beantwoord.
- 1.4. Beklaagde heeft in een e-mailbericht gedateerd op 20 maart aan klager toegelicht waarom zij de nadere vragen niet meer heeft beantwoord:

'Na zorgvuldige (her-) bestudering van uw op 19 maart ingediende vragen zijn wij – wederom – tot de conclusie gekomen, deze voor het merendeel slechts het karakter hebben van controle-vragen, waarop [beklaagde] al in eerdere instantie heeft geantwoord, dan wel dat de door u gezochte antwoorden op eenvoudige wijze in de tekst van de met de aankondiging gepubliceerde aanbestedingsdocumenten zijn terug te vinden. Slechte een enkele vraag heeft het karakter van een nieuwe vraag; daar deze echter betrekking hebben op de hiervoor genoemde aanbestedingsdocumenten, had u deze al tijdens de reguliere inlichtingenfase kunnen en ook moeten indienen. Het ligt in uw risicosfeer dat u dit destijds heeft nagelaten.'
- 1.5. Hierna heeft het klager op 21 maart 2014 een klacht ingediend bij de klachtencommissie van beklagde. Beklaagde heeft naar aanleiding van deze klacht de sluitingsdatum voor het indienen van de inschrijvingen voor een tweede keer verzet naar 24 april 2014.
- 1.6. De klachtencommissie van beklagde heeft de klacht op 8 april 2014 ongegrond verklaard.

2. Beschrijving klacht

Klager stelt dat beklagde op oneigenlijke gronden weigert om de door haar op 19 maart 2014 ingediende vragen te beantwoorden. Naar het oordeel van klager is be-

antwoording van deze vragen essentieel om een goede, inhoudelijke correcte en passende inschrijving te verzorgen.

3. Onderbouwing klacht

Klager is als gevolg van de inhoud van de tweede Nota van Inlichtingen van beklagde geconfronteerd met nieuwe informatie en had niet meer de gelegenheid daarover nadere vragen te stellen, nu die Nota van Inlichtingen verscheen na de sluitingsdatum voor het stellen van vragen. Klager is stellig van mening dat met de thans beschikbare informatie het indienen van een passende en inhoudelijk correcte inschrijving niet mogelijk is. In dat licht bezien zijn volgens klager de argumenten van beklagde om niet tot beantwoording van de nadere vragen over te gaan ondeugdelijk.

4. Reactie beklagde

Klager heeft ervoor gekozen om ruim een maand na aankondiging van de opdracht – slechts enkele dagen voor de uiterste termijn voor het stellen vragen – een zeer groot aantal vragen te stellen. Vragen die zij zeker in een eerder stadium had kunnen stellen. Beklaagde heeft deze vragen zeer snel – binnen 6 dagen – beantwoord, ruim voor de wettelijke termijn. Klager had moeten beseffen en heeft ook beseft dat naar aanleiding van de antwoorden nieuwe vragen zouden kunnen rijzen. Zij geeft dit aan in haar tweede vragenronde. Voor beklagde is dit geen reden om de uiterste termijn voor het stellen van vragen te verzetten. Zeker nu beklagde van mening is dat de vragen enerzijds vragen zijn waarop al antwoord is gegeven en anderzijds nieuwe vragen zijn die in eerder stadium hadden kunnen worden gesteld. De nieuwe vragen zijn bijna twee weken na de tweede Nota van Inlichtingen ingediend, slechts een week voor de sluitingsdatum van 27 maart 2014. Klager is de enige geweest die nog vragen heeft gesteld. Beklaagde heeft daarom geconcludeerd dat de gevolgen van het in een dusdanig laat stadium stellen van een grote hoeveelheid vragen voor rekening van klager komen en derhalve geen verdere vertraging in de aanbesteding van beklagde behoren te veroorzaken.

5. Beoordeling

- 5.1. De Commissie is van oordeel dat de klacht ongegrond is. Bij de huidige stand van de aanbestedingsstukken – waarbij de uiterste termijn voor het stellen van vragen is gesteld op 3 maart 2014 – mag beklagde geen vragen meer beantwoorden die door een inschrijver over de aanbestedingsstukken en de nota's van inlichtingen zijn gesteld ná het verstrijken van die datum. Zou beklagde dat toch doen, dan zou zij daarmee in strijd handelen met het beginsel van gelijke behandeling (art. 1.8 Aw 2012) en het transparantiebeginsel (art. 1.9 Aw 2012).
- 5.2. De Commissie overweegt ten overvloede nog het volgende.
- 5.3. Een aanbestedende dienst is bij een aanbesteding als de onderhavige op grond van art. 1.10 lid 1 *jo.* lid 2 sub c Aw 2012 verplicht om het aanbestedingsrechtelijke proportionaliteitsbeginsel ook in acht te nemen met betrekking tot de termijnen die in het kader van de aanbestedingsprocedure worden gesteld.
- 5.4. De Commissie stelt vast dat beklagde weliswaar de sluitingsdatum voor de ontvangst van de inschrijvingen tweemaal heeft verzet, maar de oorspronkelijk gestelde uiterste termijn voor het stellen van vragen gedurende de procedure heeft ge-

handhaafd op 3 maart 2014. Beklaagde heeft dat ook gedaan toen zij in de aanloop naar het uitbrengen van de tweede Nota van Inlichtingen (op 6 maart 2014) in totaal 99 vragen van de inschrijvers had ontvangen waarvan er 76 door klager waren gesteld (op 27 februari 2014). Hoewel het bewonderenswaardig is dat beklagde er in is geslaagd deze vragen in een kort tijdsbestek te beantwoorden in een 27 p. tellend document, had zij er naar het oordeel van de Commissie op bedacht moeten zijn dat bij een dermate groot aantal vragen die antwoorden nieuwe vragen bij de inschrijvers zouden kunnen oproepen. Dat zo zijnde, had het op de weg van beklagde gelegen om (ook) de uiterste termijn voor het stellen van vragen te verzetten. Aan dat oordeel doet niet af dat klager haar nadere vragen pas op 19 maart 2014 heeft gesteld, bijna twee weken nadat zij de tweede Nota van Inlichtingen van beklagde had ontvangen. Immers, zelfs wanneer klager die vragen naar aanleiding van deze op 6 maart 2014 verschenen Nota van Inlichtingen in een eerder stadium had gesteld, zou zij daarmee hoe dan ook "te laat" zijn geweest.

6. Advies

De Commissie acht de klacht **ongegrond**.

7. Aanbeveling

De Commissie beveelt beklagde aan om bij toekomstige aanbestedingen in een geval als het onderhavige de uiterste termijn voor het stellen van vragen aan te passen.

Den Haag, 22 mei 2014

w.g.:
Prof.mr. C.E.C. Jansen
Vicevoorzitter